

UJ CIMBORA

AZ UJ Cimbora Családszövetség képes gyermeklapja

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR

SZERKESZTI ES KIADJA:

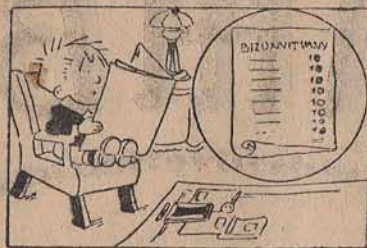
F. LÁSZLÓ MARCELLA

Szorgalmasan tanulattunk
Egész éven át,

Vizsga előtt is játszhatunk
Körbe karikát.

Vizsgára

Kis kertemben a virágok
Csak egy hónap, s hogy megnöttek
Gondozással, ápolással
Lombja lett a rózsatőnek.

Szinpompáját, üde báját
— Azért feslik ki a rózsza —
Nem kívánja csak magának
Illatát is szerte szórja.

Magasra nőtt a kalászos
Lágy ölén az enyhe nyárnak,
Mint ha hívna, csalogatna;
— Jöjj, arass le, téged váriak.

S bárha zsenge tudásunk még
Bő aratást nem ígérne,
Az a bimbó, az a kalász
Szébb jövőnek lesz reménye.

Kis szívünkbe annyi szépnek,
S nemesnek magját vetette
Tamtónk az iskolában.
Bemutatjuk, hogy kikelt-e.

Ha a gyermek nem volt lusta,
S amit tanult tudja szépen.
Hiszem azt, hogy kis cimborák
Senkit sem ér vizsgán szegyen.

Pataky B. József.

Vizsgák előtt

Jaj nagy mozgalom van most Iskolaországban. A gyermekek mind komoly képpel jönnek-mennek a tágas iskolaudvarokon. Könyv a kezükben. Ismételtetik azokat a leckéket, melyeket az év folyamán tanultak. Bizony-bizony már csak néhány nap és itt a nagy vizsga. Ilyenkor tűnik ki, hány pénzt ér a gyerek. Tanult-e, vagy csak mutatta, hogy tanult és ehelyett a footballpálván, meg a lankákon csavargott. Mint Szabó Misi is. Meg is bukott csufosan tavaly a vizsgálaton. Se a számtant nem tudta, se a földrajzot. A természetrajzban makogott, azt mondta, hogy a gólya emlős állat, fiait tejjel táplálja. Az édes anyja aki jelen volt a vizsgálaton, majd elsülyedt szegyenletében, mikor ezeket a számárságokat hallotta.

Mit gondoltok, mi lesz az olyan gyermekből, aki tanulni nem szeret? Csavargó, tolvaj, hazug, mihaszna ember, akit mindenki kerül, aki még a földnek is terhére van.

Készüljetekek azért a nagy vizsgára, tanulgassatok szorgalmasan, hogy annál édebb legyen majd a pihenés a nagy vakációban.

Marcella néni.

Buda bevétele

Minden ablak felnyílt amerre elhaladt a követtség, melyik János Zsigmondot, a gyermek-királyt a Buda alatt táborozó szultánhoz bemutatni vitte. A virágcserepek között kíváncsi tekintetű szemek jelentek meg, akinek pedig az ablakban nem jutott hely, kiállt a kapu elé. Az emberek megbámulták a gyönyörű hintót, a komor arcú főurakat, a cifra szerzésű lovakat, aztán sóhajtván és vegyes érzelmekkel eltelve tértek vissza házaikba.

Komor sóztlanságban telt el a délelőtt, de mikor délután a nap is elő halványodott, összeültek a jó szomszédok a kapuk előtt és meghányták-vetették az eseményeket. Kobuka Antalné azonban, az ötvös felesége, nagyon szorgalmas asszony volt, nem szeretett tétlenül tereferálni, nem állt hát a kapuba mikor elvégezte a dolgát, hanem elővette a varróját és ablakhoz ülve dolgozni kezdett.

— „Jézusom ne hagyj el! — sápadt el a jó asszonyság. — Nézze csak, kagyelmed, janiésárokok a várban“ . . . — mondta az urának.

— „Nem kell úgy megijedni — esítította az ura — ma délutánra szabadságot kaptak és feljötték a várat megtekinteni.“

Az asszony nem felelt, csak nagyot sóhajtott.

— „Még eltalál fujni, lelkem“ — mondta tölődve az ura, ki erősen bízott a szultán jó szándékában és bosszantotta, hogy a felesége nincs egy véleményen vele. „Nem tudom, mitől félnek úgy, hiszem láthatják, milyen kedvünkben jár a szultán.“

— „Azért jött akkor a sereggel „látogatóba“, mintha egész Magyarországot el akarná foglalni.“

— „Budát jött felszabadítani. Nem tudhatta, hogy mire ideér Roggendorféknak hült helyük lesz, mert a jövetelének hallatára rögtön elkortródtak a vár alól.“

— „Jól van lelkem, azért ne kiabáljon úgy! Adja az Isten, hogy magának legyen igazsága, de én nem hiszek addig a török jószándékában, míg a sátraikat fölszedve el nem vonulnak Buda alól.“

Kobuk uram nem akarta tovább hallgatni az asszonyi fecsegést, ki ment hát ő is az uccára, hol akkor már jó néhány török katona sétált, diskurált a polgárokkal. A jó budaiak annyira elmerültek a beszélgetésben, mintogatásban, észre se vették, hogy a janiésárokok gombamódrá szaporodnak körülöttük. De annál inkább figyeltek erre a törökök és mikor úgy gondolták, hogy már elegenden vannak az anadoli'i beglerbég előhivatta a budai bírót és tudtára adta, hogy a szultán ezennel birtokába veszi Budát. Biztosította a polgárokat, hogy bántódásuk nem lesz, de estig még a kenyérvágó késüket is be kell szolgáltatniok. A budai polgárok megdermedve hallgatták a bég szavait, a rémület és a csodálkozás, hogy milyen álnokul rászédtek őket, még a szavukat is elvette. Aztán felharsant egy erőteljes kiáltás:

— „Nem kapjátok meg olyan könnyen Budát, gaz kontyosok! Az utolsó csepp vérünkig védjük!“

— „Az utolsó csepp vérünkig!“ — visszhangozta a tömeg, kit a kiáltás magához térített.

És ekkor a tömeg morajlásban egy éles asszonyi sikoltás hasított:

— „Gondoljatok a királyra, emberek!“ — Mindenki a kétségbeesett hang irányába fordult: egy koldusasszony állt az embergyüri közepén, karján gyermekkel, arcán a rémület kifejezésével.

A polgárok szemében kialudt a harci tűz és karjaik ernyedten hulltak le. Igen, a király! Nem volt mit tenni: megadták magukat sorsuknak.

És amikor később egy janiésár a bástyára kuszva kitűzte a török zászlót és elnyújtott hangon kiáltotta: „Csak egy az Isten és annak prófétája Mohamed“, a bezárt ablakok mögött nehéz könnyesepek gördültek végig az arcokon.

Igy lett Buda 1541. szeptember 2-án a „hatalmas“ és „verhetetlen“ török szultáné.

Irta: Petrovay Gabriella.

Föld alatt, föld felett

I r t a : L á s z l ó M a r c e l l a

SZÖKÖKUT MEGBARÁTKOZIK A KIS FIÚVAL.

Szökökut eleinte nagyon büszke és kevély volt. Kedvtelve nézegette karsu vizsugarát a márványmedence víztükrében és ilyenkor azt gondolta, hogy nem cserélne a világon senki-vel, még a királlyal sem. Nem ó, mert a király-mak sincsen szebb palotája mint neki. A király házat kőből építik, meg téglából, de lám az övé márványból van építve. Hiszen nem mondja, mert szívesen élt rokonai, testvérei között a sötét föld alatt, de itt ebben a ragyogó, napfényes földfeletti világban mégis csak jobb élni.

Egy nap aranyhátú apró kicsi lényeket hoztak a pápaszemes urak vízzel telt üveg-edényben. Ficáncoló, apró, kicsi lényeket és hangos cuppanással kezdték belecsergetni a márványmedence vizébe.

A kisfiu, aki ott szorongott az emberek között az első sorban, elsikoltotta magát:

— Aranyhalak! Édes kicsi aranyhalak! Hogy tudnak uszkálni, éppen mint a nagy halak!

— Aranyhal? Hol? Merre? Hadd lássuk mink is! Kiabáltak össze-vissza a Szökökut mellett álló kíváncsi ácsorgók. Nyujtogatták előre a nyakukat, látni akarták mindenképpen a csillogó, aranyszínű halaeskákat.

De legboldogabb mégis Szökökut volt. Ugy örült a kedves, vidám, fickándozó jószágoknak, hogy örömeiben egy méterrel még magasabbra szökcent.

A halaeskák vidám játékba kezdtek. A márványmedencében uszóversenyt rendeztek, melyik tudja hamarabb körülusznai a széles medencét. Amelyik aztán legelőször körülusztta, az felágaskodott örömeiben, vidáman csapkodott ide-oda farkincájával. Magasra ugrottak, tátogatták a szájaeskájukat, meg megint lebuktak a víz alá. Igazán mulatságos látvány volt. Szökökut is, az emberek is, különösen a gyermekse, g. mindenki csak a játékosokat nézte.

Szökökut, aki szörnyen büszke volt a szép márványpalotájára, meg az aranyhalaeskákra, eleinte észre sem vette a kisfiut. Csak a kövér szakácsnőket látta meg. Ezekről úgy gondolta,

valami előkelő uri népek lehetnek. Minél kövérebb valaki, annál nagyobb ur, így hitte Szökökut. Na meg aztán a pápaszemes, városi urakat. Ezekről félt is. Különösen attól, aki azt a kijelentést tette, hogy ha Szökökutnak nem lesz elég vize, visszaengedik a föld belsejébe. Szökökut, amint ezt a közelben levő tűzpiros muskátlik állították egy terefere alkal-mával, meg volt akkor szeppenve. Már mégis csak jobban szeretett volna a park kellős közepén élni, a sok, szebbnél-szebb, illatos virág között, mint lent a sötét föld alatt. Igyekezett is, hogy legyen mindig elég vize.

Később az emberek megszokták Szökökut-at a park közepén. Már csak ünnepnapokon álldogáltak nagyobb csoportban mellette. Aztán még ünnepnapokon sem. A kövér szakácsnők (ezekért fájt Szökökut szíve legjobban) éppen csak, hogy rápillantottak, ha arra jártak, aztán sietve tovább mentek. Hasonlóképpen elmaradtak lassan a pápaszemes urak is. Ugy, hogy egy reggel azon vette magát észre Szökökut, hogy nem volt senki körülötte. Azaz hogy... valaki üldögélt a márványmedence mellett; padon mégis. A kisfiu. Az hűségesen kibartott. Ha esett, ha fujt, minden reggel eljött Szökökuthoz. Ez a hűséges ragaszkodás nagyon meghatotta Szökökutat és leereszkedően kezdett esobogni. Ami bizonyára azt jelentette, hogy hajlandó barátságra lépni a kisfiuval.

— Jónapot, jónapot te, kisfiu! Ugy látom tetszik neked az én esobogásom.

— Oh igen — válaszolt örömmel a kisfiu. Mindig szívesen hallgatom. És én szeretnék neked barátod lenni, ha elfogadnál engem barátodnak.

— Ezen gondolkodom, — válaszolta esobogva Szökökut. Később aztán csakugyan elfogadta a kisfiut barátjának és sok minden érdekes dolgot beszélt neki.

A BÜNÖSÖK BÜNHÖDÉSE.

— Oh kedves Szökökut, milyen pompás dolgod van neked — mondotta sóvárogva egy alkalommal a kisfiu. Hogyne lenne jó dolgod,

fürge lábaidon bejártad a sötét és titokzatos föld mélyét, most meg fenn élsz ebben a gyönyörű földfeletti világban. Te már olyat is tudhatsz, amelyet mi emberek még nem tudunk. Elképzelem, milyen mélyről jöhettél fel és milyen csodálatos földalatti utakat járhattál végig. Mit gondolsz, én nem lehetnék Szökőkút, akkor testvéred lennék és együtt járnánk azokat a sohanemlátott földalatti utakat?

Szökőkút megáázta magát úgy, hogy a víz-cseppek messze szétpermeteződtek a park virágain.

— Nem, te nem lehetsz Szökőkút, amíg ember vagy. Amire a kisfiu hirtelen közbeszólt:

— Én nem vagyok ember, én csak kisfiu vagyok.

Szökőkút kissé gunyosan mosolygott:

— Hát madár vagy? Vagy egér, vagy béka? No ugye egyik sem. Akkor mégis csak az emberek közé tartozol és nem az állatok közé, akik még ezután nőnek meg.

Hallgass ide, lenni a föld mélyében, ahol én éltam, ahol az arany és a gyémánt szüületnek csillogó villogással ott hallottam nagybátyám, egy vén Sósforrás szájából, hogyha az emberek meghalnak, akkor a jó Isten elé kerülnek. A jó Isten előtt nagy vizsgálat következik. Ugy mondta Sósforrás nagybátyám, hogy az emberek ettől félnek legjobban, mert ilyenkor süil ki minden turpisságuk, amit életükben elkövettek. Nem lehet letagadni semmit, még egy fületlen gomb eltulajdonítását sem, mert egy nagy fekete könyvben minden fel van írva, ki milyen természetű volt életében.

A kisfiu újra közbe vágott:

— Hát te is ember voltál mielőtt Szökőkút lettél volna? S kíváncsi mohósággal leste a választ.

— Én bizony erre nem emlékszem — esobogott Szökőkút, mert én már nagyon régóta élek a föld belsejében, előbb, mint eserinly, aztán mint forrás. Most pedig, mivel általában jól viselkedtem, a nagyok iránt bizteletlen soha sem voltam, nem fecsegtam, loesogtam, amikor azok mormoáltak és bugyogtak, ezért én rám esett a választás, mikor a márványmedence itt a park kellős közepén felépült. Ugy szoktam kü a föld alól, azért is hívják Szökőkútnak. Mit gondolsz, hány éves vagyok én már? — nézett barátságosan a kisfiura.

(Folytatjuk.)

Az utolsó tündér

Irta: Benedek Elek.

Ennek előtte sok ezer esztendővel a ménesi határon gyönyörű várat építettek a tündérek, amelyhez hasonlatos gyönyörű nem volt messze földön. De alighogy felépült a tündérvár, lent a hegy tövében az emberek is építettek egy szép nagy házat, de az a ház nem vár volt, hanem az Isten háza. S harang is volt a tornyában, amely minden reggel, minden délben s este megszólalt. A tündéreknek semmiképpen sem tetszett a harangszó s mindegyre üzengettek a falusi népnek, hogy ne harangozzanak, mert őket nyugtalanítja a harangszó.

— Nyugtalanít, nem nyugtalanít, — üzenték vissza az emberek, — mi azzal nem törődünk, — harangszó hív minket a templomba, harangszó siratja el a mi halottainkat, bizony harangoznak mi ezután is.

Hej szönyven megharagudtak erre az üzenetre a tündérek s egy szompillantás alatt nagy sereg tündér lepte el a falut, lerombolták a templomot, összetörték a harangját. Ez nem volt elég: bejárták az egész Mezőséget s ahol templomot találtak, mind lerombolták.

Hát telt, mult az idő, esztendőre esztendő terület s egyszerre csak, hogy történt, hogy nem, a tündérek várában elapadt a forrás, egy csepp viz, annyi sem volt a kutban. Majd elepedtek a szomjuságtól. Bizony, rászorultak a lent lakó emberekre s leüzentek, hogy hordjanak fel vizet nekik. Hiszen, üzenhettek, az emberek nem felejtették el a templomrombolást, egy csepp nem sok, annyi vizet sem vittek a tündéreknek. Akkor a tündérek egy tündér leányt küldtek le a faluba, de hiszitek, nem hiszitek, a tündér leány olyan ügyetlen volt, hogy nem tudta megmeríteni a korszóját.

— Jó emberek, — könyörgött a tündérleány, — jertek, merítsétek meg a korszómat.

— Ugy? — mondták az emberek. — A templomunkat le tudtátok rombolni s egy korszót nem tudtok megmeríteni? Eredj csak vissza, nem merítünk vizet neked.

Visszament a tündérleány a várba s mit volt mit nem tenniök, eltüntek a várból mind a tündérek, a jó Isten tudja, hová. A várnak, melynek Backa vára a neve, még ma is látható a romladéka.

Csevegés Tudóka Ferkóval

A kirándulásról.

— Nagy öröm volt ma az iskolában a gyermekek között, édes apám.

— Talán megbocsátott a tanító ur azoknak, akik nem feleltek, mert kérdésre nem tudtak felelni?

— Több volt annál, apukám. Kihirdette a tanító ur, hogyha holnap reggel jó idő lesz, akkor megyünk kirándulásra a Nagyerdőbe, ezért volt olyan nagy lelkesedés.

— Ez már igen, fiam. Oriási fájdalom az, ha az embernek a keze, vagy a lába kirándul, de ha egész maga rándul ki, annál meg kellemesebb érzés alig van több a világon. Megértem az örömöket, báresak én is veletek tarthatnék.

A szabad természet szeretete hozzánőtt az ember lelkéhez. Mikor kizöldül az erdő, mező, csalogat a sok madár-ének, sokszorosán érzi a négy fal közzé zárt ember a szabad természet hiányát. Odavágyik, hol tisztább a levegő, szélesebb a látóhatár és megteelik az ember lelke vággyal, szeretettel.

Télen, mikor sivár, kietlen, letarolt erdő, mező, akkor is szeret az ember legalább egy kis zöld színt látni abból a kedves nyári szabad természetből, azért gyűjti magaköré és gondozza, ápolja a szobai növényeket, kora tavasztól késő ősziig pedig a házat viszi a természetbe, villát, nyaralót épít a ligetbe, az erdőbe és úgy üdül. A szabadlevegő megfizethetetlen fiam.

— Ha ez így van édes apám, akkor miért nem megyünk gyakrabban kirándulásra? Ott is lehetne tanulni. Kivinnők a könyvet, táblát és úgy tanulnánk.

— Vannak olyan melegebb éghajlatu országok fiam, hol kora tavasztól az iskolai év befejezéséig nyári, szabad iskolákban tanulnak a gyermekek. Ligetben, vagy közeli erdőben állítják fel az iskolákat. Lombátort csinálnak, hogy megvédjék magukat az időjárás nyári viszontagságai ellen és odaviszik ki a padokat, asztalt, táblát, úgy tanulnak.

— Az volna jó nekünk is édes apa. Nálunk miért nem lehet olyan nyári iskolát csinálni? Mi is szívesebben tanulnánk a szabadban.

— Sok oka van annak fiam. Hídegebb

az éghajlatunk, már június első fele van, kimondottan nyári időszak és mégis olyan hűvös van, hogy felfér az őszi-tavaszi kabát. Kora reggel még egészen hideg a levegő. Aztán meg nincs is a közelben arra alkalmas szabad, befásított terület, így a nyári iskola helyett csak kirándulásokat tartanak a tanítóbácsik.

— Igen, de azt is ritkán. Egy iskolai évben egyet-kettőt. Miért olyan kevészer?

— Mert nem érdemlitek meg. Nem tudjátok az elvégzendő tanulmánygot és így nem jut idő a sétálgatásra. Ha szorgalmasan tanulnátok, biztosan gyakrabban vinne ki a szabadba a tanítóbácsi. Különben is nálunk mire jól fölmelegszi az idő, már be is fejeződik az iskolai év, aztán mindenki vakációra megy és kénye-kedve szerint nyaralhat, kirándulhat, fürdőzhet mindenki.

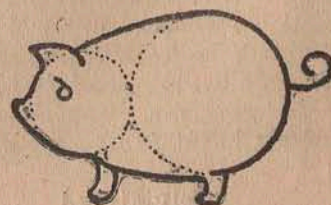
— Milyen nyaraló, vagy fürdőhelyekre szoktak menni az emberek, édes apa?

— A tehetősebbek jobban válogathatnak fiam. Akinek az egészségi állapota úgy kívánja és a zsebe is megengedi, az meglátogathatja a külföldi világhíres gyógyfürdőket. Vannak ám nálunk is, főleg Erdélyben igen híres gyógyfürdők és üdülőhelyek, hova olcsóbban eljuthat az ember. A belföldi nyaraló, üdülő és gyógyfürdőhelyekről máskor fogok részletesebben beszélni, mert igen különféle hatásuak azok, úgy, hogy most a nevüket felsorolni is sok volna.

— Mi hova megyünk nyaralni a vakációban apuka?

— Erre a kérdésre csak azt válaszolom, hogy készülj csak el nyugodtan a holnapi, iskolai kirándulásra. Kívánom, hogy érezzétek ott jól magatokat mindnyájan.

Baczoni János.

A kís doktor

— Vigyázz kedves kutyá pajtás
Máskor ne légy torkos.

Nézzétek a nagybeteget
Vizsgálja az orvos,

Évike a piacon

— Aztán csak ügyesen kislányom! — kiáltott Évike után az édesanyja. De Évike a nagy izgalomban talán már nem is hallotta édesanyja szavait. Lépdelt szaporán a piac felé.

Jaj, mert kérem szépen nem kisebb feladat hárult most Évikére, minthogy gyengélkedő édesanyja helyett ő vásárolja meg a főzéshez szükséges holmikat a piacon. Jól eszébe vészte a tanácsokat, amelyekkel édesanyja ellátta, mit hogyan és kinél vásároljon. Ma éppen szerda volt, a hetivásár napja.

A Perényi utcán hosszú sorban mentek egymás után a vásáros szekerek. Peleskéről, Lázáriból, Udvariból, meg Daróczról való szekerek. Megrakodva a vásárra hozott holmikkal. Kinek mi volt eladó: baromfi, szemes-termény — vagy krumpli.

A piacon már nagy nyüzsgés-mozgás fogadta Évit. A kofák, eladók áruikat kínálgták, a vevők alkudoztak. Évike tanácstalanul tékingetett szét a nagy sokadalomban. De egy természetes asszony megszólította.

— Mi kellene kisasszonyka?

— Tejfel, turó, néni — válaszolt Évi.

— No akkor csak Biri nénitől vegyen tejfelt. S már bontogatta is a tejszeles bögréjét, hogy megmutassa. Évike emlékezett rá, hogy édesanyja figyelmeztette, nem kell mindenit készpénznek venni, amit a piacon a kofák mondanak árúik jóságáról. Óvatosan ment közelebb.

— És hogy adja a néni a tejfelt? kérdezte.

— Tizenmegybe lelkem.

— Jaj az nagyon drága. Anyukám tizenegyért vett egy liter tejfelt a múlt szerdán.

— Az már régen volt kedves. De meg aztán a Biri néni tejszele nem olyan hig folyadék, mint más tejszelek. Nyugodtan megveheti.

Évike kávéskanálkát vett elő kosarából és úgy kóstolta a tejfelt. Valóban, sűrű, finom tejszele volt. Addig-addig egyezkedtek, hogy végre tizenkettőbe megegyeztek. Évi aztán a turót is nála vette meg.

A tojásos kofák mind leire tartották a tojás darabját. Évike szörnyülködött:

— Egy lei néni? Hiszen a tojást ingyen tojják a tyukok!

A kofaasszony kacagott:

— Hát jó hogy pénzt nem kér érte az a tyuk. De ám mennyi kukoricát, ocsut, meg

árpát eszik meg a tyuk, amíg felnő. Meg aztán gondozni is kell a baromfit.

Évi végig ment az egész soron, hátha kap olcsóbban is valahol. Egy nagybajuszu ombódi bácsinál sikerült is rátalálni az olcsóbb tojásokra. A bácsinak dolga volt benn az adóhivatalban és örült, hogyha olcsóbban is, de eladhatta az áruját, 24 darab tojása volt. Évi mind meg is vette — 20 leit fizetett ki érte. (Számítsatok ki, hogy egy darab akkor mennyibe került?)

A zöldséges piacon keskeny hosszú ládákban árulták a legkülönbözőbb palántákat a kertészek. Évit a virágpalánták érdekelték legjobban. Egy helyen meg is állt s megkérdezte, hogy adják a petunia, meg az őszi rózsza palántát. Ugyilátszik ezek voltak a kedvencei.

— Három szálát adunk belőlük egy leiert — mondta a kertész. Évi felvidult. Van éppen két leiem, Akkor kérek egyikért őszi rózsát, a másikat petuniát.

S úgy gondolta, hogy ezeket magának veszi, jövőre már nem kell venni palántát, mert ha megmaradnak ezek a virágok, lesz annyi magvuk, hogy jövő tavaszra elég lesz a kiskertjébe.

A nagy gondolkodásban, tervezgetésben észre sem vette, hogy hazaért. Puszi kutya nagy örvendéssel fogadta.

Édes anyja megvolt elégedve a vásárlással.

— No, a nagy vakációban mindig téged küldelek ki a piacra kislányom, hogy tanulj meg jól mit és hogyan kell vásárolni, mert ennek a tudományodnak az életben nagy hasznát veszed.

Balogh Andorné.

Ahogy a kis munkatársaink irnak...

A HANYAG DIÁK.

Van nekem egy testvér bátyám,
Pista annak a neve.
Főnöke a naplopóknak,
Mert tanulni nem szeret.

Tanulás az ő halála.
Galamb a feltámadása.
De a stigline sem utolsó
Es a tapsifüles nyuszkó.

De eljött lassan a vizsga,
Mi lesz mostan, mondd csak Pista?
Mi lesz mostan teveled?
Nem cserélem a helyed.

Ugye, folyton galambásztál,
Stiglinecztél és nyulásztál?
A galambok elröpültek,
Szegény nyulak megdöglöttek.

Vége van az iskolának,
Ne add magad busulásnak.
Vagy hogy talán baj van, Pista?
Értesítőd szegyenlista?

Itt is van már vitéz Pista,
De valami itt nem tiszta!
Értesítő a kezében,
Nagy könnyesepppek a szemében.

Leteszi az értesítőt,
Anyuka veszi a vesszőt,
Mert a bizonyítványában
Szekundák állnak glédában.

Simón Ernő, III. g. o. t.

Az Uj Cimbora kiskönyvtára

Az Uj Cimbora kis könyvtárában levő könyvekre felhívjuk a lelkészek, tanító urak és a szülők figyelmét. Jelenleg a következő könyvek kaphatók:

Benedek Elek: Három gyermek és egy kutyácska története, á 12 lei és 5 lei portóköltség.

Szentimrei: Verses magyar krónikája, á 12 lei és 5 lei portó költség.

László Marcella: Az öreg tanító háza. Víz-

NYELVBOTLÁSOK

Beszéd- és értelemgyakorlatból felel Juliska. A holló és a róka című mesét kell neki elmondania, de mivel Juliskának gyorsan pereg a nyelve, hamar-hamar elbotlik, ilyeneket mond: A hülye holló kinyitotta a száját és a sajt leesett a földre.

(Hogy kellett volna ezt helyesen mondania?)

Sári a sertésről felel: A disznó sertéjéből posztót készítenek.

(Én még disznósör posztóról nem hallottam. Hát ti hallottatok-e?)

Miskának is megbotlik a nyelve és azt mondja, hogy Afrikában laknak a fehérbőrű négerék.

Beküldte:

Gróf Degenfeld Sándor és Pali.

BAL.

Bál van az erdőben, a virágok bálja
Kezdetét az erdő minden népe várja.
Zenét a madarak vígan szolgáltattak,
Sőt a mulatságban ők is részt óhajtnak.
A prücsök nagy vígan mire vetemedik?
A rigóval együtt táncra kerekedik.
Paesirta énekel, a kakuk kakukkol,
Az erdő hallgatja s ki tudja, mit gondol?
Patak a szellővel sietve hirdeti,
Hogy meghívó nélkül be ne jöjjön senki.
Mezői tulipán, ki lenne a párja?
A hófehér nárcisz, kivel táncát járja.
S a többi virág is mind kiki párjával,
Táncolnak, keringnek a nagy mulatságba.
Irta: Venczel Margit, Szatmár.

gai szindarab, á 20 lei és 5 lei portó.

László Marcella: Három kis szindarab, á 20 lei és 5 lei portó.

László Marcella: A mindentudó könyv. Karácsonyi szindarab, á 20 lei és 5 lei portó.

László Marcella: Nótás Zsuzska, mesék, á 80 lei és 10 lei portó.

László Marcella: A mesemondó királykisasszony, szindarab, á 35 lei és 5 lei portó.

László Marcella: A mesélő királykisasszony, mesék, á 20 lei és 5 lei portó.

ÉDES ANYA POSTÁJA

A gyermek egészsége

Irja: Dr. Steuer Jenő

Említettük legutóbb, hogy a helyes nevelés által előálló rend biztosítja legjobban a gyermek egészséges fejlődését.

A helyes nevelés ugyanis egyéni nevelés, vagyis olyan, amelyik nemcsak a testtel s annak szükségleteivel törődik, hanem a lélek fejlődését is figyelemmel kíséri. Nem elég tehát csak levegőről, fényről, helyes táplálékról, célszerű ruházkodásról, stb. gondoskodni, mivel ezek elsősorban csak testi szükségletek még akkor is, ha az egészség előmozdításával, a lélek, a kedély épségét is elősegítjük. Ezen kívül azonban azonos méretű gondoskodás tárgyát kell, hogy képezze a gyermek eszmevilága, kedélye, hangulata is. Mert megfordítva is áll: a lelkiélet is kihatással van a test állapotára már azon réven is, hogy a lelki élet főtérhelye az idegrendszer az egész testet, az összes szerveket behálózza. A nevelés tehát csak akkor jó, s csak akkor vezet ahhoz a bizonyos rendhez, ha a testnek és a léleknek szoros kapcsolatát s egyenrangúságát szem előtt tartja. Így vezet azután a helyes nevelés a gyermek belső életének a harmóniájához. Az eredmény az lesz, hogy a test és lélek közötti arány és párhuzam, egyenletes és állandó lesz, s fejlődésileg egyik sem marad el a másik mögött. Tehát a test művelésével, erősödésével egyidejűleg a lélek is művelődik, a test növekedésével egyidejűleg fejlődik a figyelem, az ítélőképesség, az akaratereő stb. A rend fogja állandósítani a gyermek kapcsolatát a nagytermészettel is, amelyből származik. Ugyancsak a rend fogja biztosítani az összhangot a gyermek és közvetlen környezetéé vagyis a szülők, testvérek s nevelők között. S végül ugyancsak a helyes nevelés által eredményezett rend illeszti be a gyermeket az ő távolabbi környezetéé: a társadalmi kulturközösségbe.

A kis címborák rajzkiállításá

Június második felében tartjuk meg a kis címborák első rajzkiállítását Szatmáron. Szeretnénk erre a kiállításra felhívni az édesanyák figyelmét.

A rajzolás nemcsak a kezűgyességét fejleszti a gyermeknek, hanem gondolkodni, s szemlélni és figyelni is megtanítja.

Az erdődi mesemondó utam alkalmával egy négyéves gyermeknek a rajzai kerültek a kezembe. Első pillanatra csupán krix-kraxok. De figyelmesebb szemlélődés után az ákombákom vonalakból egy gólyát vettem ki, amint a szájában viszi a békát. A négyéves gyerek tehát már gondolkodik. Megfigyeli a repülő madarat, a körülötte, környezetében levő dolgokat, személyeket.

A rajzkiállítás 4 évtől 14 évig részt vehetnek a gyermekek. Minthogy szándékunkban van a nyáron még Zilahon, Nagybányán és más helyeken is bemutatni a kis

címborák rajzait, a beküldött rajzokat nem küldjük vissza.

Erdekessége lesz a rajzkiállításnak a rejtvényesarok, ahol a legszebb és legjobb kép-, kereszt- és más rejtvényeket kiállítjuk. Erre is lehet beküldeni anyagot, de csak eredeti, új rejtvényeket.

A szenvedélyes bélyeggyűjtőknek is helyet adunk a rajzkiállításán. De csak a helybelieknek, mivel a bélyegek közt értékes ritkaságok is vannak, s ezeknek a visszaküldése költséges is és bizonytalan, ha vidékről vagy más városból küldenék azokat. A bélyegeket tiszta papírlapon, üveg alatt kell majd a rajzkiállításra hozni.

Hisszük, hogy nemcsak a kis címborák, de az édesanyák is érdeklődni fognak eziránt a rajzkiállítás iránt.

A kiállításra június 15-ig lehet rajzokat küldeni.

SZERKESZTŐI ÜZENET:

Ha levelel írtok gyermekek, pontosan írjátok meg a helység nevét, ahol laktok, az esztendő, a hónapot és a napot. Azt is megírhaljátok, hogy hány évesek vagytok és hanyadik osztályba jártok.

Osváth Lacika III. o. I. Mikola. Sajnáltam Lacikó, hogy nem jöhettél be a kis cimborák első mesedélutánjára. Pedig milyen szép volt. No, majd a rajzkiállításán kapcsolód. Akkor, ugyebár, bejössz? Te is küldhetsz be rajzokat a kiállításra. Irod, hogy nehezen várod az Uj cimborát. A szerkesztő néni semmit sem hall szívesebben, minthogy a gyermekek szeretik és nehezen várják az Uj cimborát. A rajtvényed hibátlan. — Tereh Pisti és Ágica, Hb. Leveleteket örömmel olvastam. Eppen csodálkoztam rajta: nini, Pisti és Ágica még nem küldtek be rajtvényt. Hogy lehet az? Hiszen azok nem lusta gyerekek. De nem ám! — mert lám már itt is van a rajtvény az asztalomon. Megfejtés jó, csak a vízszintes 20-as lévésztettétek el. Nem gummi, hanem: radír. No majd máskor jobban sikerült. Kedves szüleiteknek üdvözltem küldöm. — Deuschenschmied Jenőke III. o. I. Hb. A beküldött rajtvények teljesen hibátlanok. A rajtvény sorsoláson részt is vesznek. Rajzokat készíthetitek a nagy kiállításra. Majd, ha a vizsga után visszakapjátok a tanítóbácsitól a rajzaitokat, azok közül is küldhettek be. — Papp István, Hb. Jó rajtvényfejtő vagy kis cimborá. Egy hiba sincs a rajtvényedben. Részt is vesz a rajtvényed a sorsoláson. Kedves szüleidet szeretettel üdvözlöm. — Lakatos István II. g. o. I. Hb. A te rajtvényedet megkaptuk. De hát a Józsikájé? A 11-ik megfejtő vagy. A döntőbe a te rajtvényed is bekerül. — Veress Katalina, II. o. I. Nagybánya. Szép rendes írásodat szívesen olvastam. Ugy látom, hogy a nagybányai kis cimborák nagyon ügyelnek az írásukra, mert a főbbiek: Derecskey Sándor, Szász Irén is mind szép és rendes levelet írtak a szerkesztő néninek. A rajtvényed részt vesz a sorsoláson. — Oláh Lottika, I. g. o. I. Nagybánya. Nemsokára meglátogatlak benneteket, nagybányai kis cimborák. Remélem a mesedélutánon mind ott lesztek? A rajtvényed jó. A sorsoláson is részt vesz. — László Karesi, Kolozsvár. Isten hozott kis cimborá laborunkba. Remélem Karesi, hogy barátaid és iskolatársaid is mind közénk állnak majd. A rajtvényedet átvizsgáltuk. Jól fejtetted. Részt is vesz a sorsoláson. Rajzokat beküldeni a kiállításra, el ne felejtis, Karesika.

Dulkay Elemér, Szalmár. Rajtvénymegfejtésedet megkaptam, átadtam a rajtvényrovatvezető bácsinak, hogy megvizsgálja. Hiszem, hogy helyesnek találja, s így részt fogsz venni a nyerevény sorsoláson. — Kheh Évi, Adám, Jutka, Dicsőszentmárton. Szerkesztő néni meglátogatta a nagybányai cimborákat. Itt találkoztál Rozsos nagyapával. Ő küldi nektek az újságot. Majd írjátok neki egy szép levelet és köszönjétek meg. Remélem, hogy megszerelhetek majd az Uj

cimborát és terjeszteni fogjátok a többi gyermekek közt is. — Nemes Nagy Agnes, Budapest. A vers, amelyet hozzánk eljuttattak, jó. De mivel karácsonyi, most nem használhatjuk. Hanem, ha írsz más fajta verseket, pl. a fürdésről, a nyárról, az iskoláról, a virágokról, azokat inkább leközöljük most, ha jók. — Révész Jancsi és Gézuka, Szalmár. A rajtvény, amit beküldtetek, jó volt. Szépen és rendezten dolgoztatok, ezért dicséretet érdemeltek. Remélem még a vákuáció előtt szerezték nekünk új kis cimborákat. Ha minden kis cimborá legalább egy új előfizetőt szerezne, már milyen sokan volnánk. — Déry Lajos, Hb. II. g. o. I. Készülsz-e Lajos a rajzkiállításra? Június 15-ig lehet csak rajzokat beadni.

A Családszövetség hírei:

Újabbban a következők léptek be a Családszövetségbe: Tenge László, Szalmár; Kovács Ilona, Kőszeg-remete; Vadnay György, Szalmár; Suciu Victoriné, Szalmár; Ferenczy Irén, Erdőszáda, Borsi Józsefné, Szalmár; Balkó Ignác, Szalmár; Nagy Benőné, Szalmár; Ajtay János, Erdőd; Ciorba Endréné, Erdőd; Cech Aladárné, Erdőd; Vass Endre, Erdőd; dr. Hadady Lajosné, Szalmár; dr. Tanódy Endréné, Bukarest; Tóth János, Szalmár.

Pásztor Jenőné, Erdőd. Hálás köszönelünk a Családszövetség érdekében kifejtett munkásságáért.

Vass Endre mérnök, Erdőd. Hiszünk, hogy a legjobb kézbe kerültek te az Uj cimborá Családszövetség ügyét. Munkásságáért hálás köszönelünket fejezzük ki.

A kiadóhivatal postája

A BEÉRKEZETT ELŐFIZETŐK NYUGTÁZASA

Egy évre előfizelt: Ref. Kun Kollegiumi Arvaház, Orăștie. — Félévre előfizelt: Zathureczky Ilonka, Oar; Udvary Sára és Magdus, Șaros; Ref. elemi iskola — Kilin Sándor tanító — Chisineu-Criș-Pădureni; Lingvai Pál, Hb. — Negyed évre előfizelt: Janovits Cunci, Hb.; Kósa Gabi, Hb.; Biró Katalina, Hb.; Harkácsai Juliska, Hb.; Kató Klára, Hb.; Rácz Károly, Sălăcea; Kiss György, Cluj; Suciu Victoriné, Hb.; Déce Bálné, Hb.; Mándy Bercike, Micula; Kondor Tibor, Sălăcea; Fried Laci, Hb.; Kondor Gedeon Hb.; Román Klára, Hb.; Figus Gyurka, Hb.; Orbók Kálmánné, Hb. — Egy hónapra előfizelt: Trohopsz Magda, Hb.; Reichmann Sánika, Hb.; Tiszt. nővér Mária Zsófia, Hb.; Winkler Ferike, Hb.; Mihallik Jóska, Hb.; Schroll Odönné, Hb.; özv. Vass Andrásné, Hb.; dr. Krémer Ferenczné, Hb.; Kun Natália, Hb. (2 hónapra).

AZ UJ CIMBORA BARÁTAI, akik kis lapunknak új előfizetőket szereztek: Kilin Sándor Kisjenő 2 előfizető, Nagy Sándor, Havadtő 1 előfizető, Greczer Gábor, Szalacs 1 előfizető.

Rejtvényeink

PÖTLÖREJTVÉNY.

Beküldte: Glück Klári és Magda.

—andi, —lla, —ándor, —de, —uci, —dit, —lári, —rzi,
—üli, —szter, —ároly.

A helyesen kiöltött kezdőbetűk a legnagyobb magyar gyermek meseíró nevét adják.

Beküldte: Klein Károly és Zóbar I.

—éter, —róó, —amás, —dön, —erenc, —mre.

A helyesen kiöltött kezdőbetűk az egyik legnagyobb magyar költő nevét adják.

BETŰREJTVÉNY.

Menyasszony ny $\frac{j}{a}$ os = ?

Beküldte: Guth Gyurka, IV. a. l.

al al al
al al al om

Beküldte: Róth Margit és Imre.

Ki találja ki?

1. Mi a nevük az amerikai Ottavaknak?
2. Mit bányásznak Szárhegyen?
3. Melyek a legnevezetesebb Székelyföldi fürdők? S milyen megyében vannak ezek?
4. Ki volt az utolsó Árpád-házi király?
5. Hány tagból áll egy futballcsapat?
6. Mért csóválja a kutyá a farkát?

Ha elveszünk belőle nagyobb, ha hozzá teszünk, kisebb. Mi az?

Hogy van helyesen mondva: nyugodtan, vagy nyugaton jön fel a nap?

Beküldte: Janovszky Imre.

Megfejtési határidő: június 20.

A 4-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése: 1. Pötlőrejtvény: Biblia. 2. Usszár, timár. 3. Párna. 4. Névtelen hönök. 5. Tisza. 6. Macska, egér és szék. 7. Tú és céna. 8. Toldi Miklós.

Ki találja ki? 1. Azsia. 2. Vasaló. 3. Arany János. 4. Akinek a legnagyobb feje volt. 5. 1859. január 24. Alexandru Joan Cuzá alatt. 6. Itt rakták le a kurucok a fegyvert.

Helyesen fejtették meg: Csecskedy Karesi, Hb.; Szabó Imre, Hb.; Révész Jancsi és Géza, Hb.; Zélig Kató, Hb.; Nagy Lórándka, Hb.; Lakatos István, Hb.; Németh Gyula, Hb.; Glück Klári és Magdi, Hb.; Papp

Margit és Magda, Hb.; Kiss György, Cluj; Szkiva Pali és Jenő, Hb.; Szabó G. Árpád, Arad; ifj. Dreiszig Ferencz, Hb.; Boross Dezső, Hb.; Déry Lajos, Hb.; Deutsch Oszkár, Hb.; Keszler Kató, Hb.; László Károly, Cluj; Udvary Magda és Sárka, Saros.

A rejtvénymegfejtők közül nyertek: Zélig Kató, Hb.; Reszler Kató, Hb.; Kiss György, Cluj.

MIT, KINÉL ÉS HOL VASAROLNAK A KIS CIMBORÁK?

Csali mese fündérország,
Ami minden gyermek úgy vár,
Iskolakönyv a fáskába,
Kapható Huszár boltjába.

Piața Brătianu (Deák-tér).

Singer Nándor szívesen lát,
Boltjában minden cimborát.
Akinek van költő pénze,
Könyvet, papírt vehet tőle.

Str. Vasile Lucaciu (Hám János-u.)

Hogyha jön a vizsga napja,
Ruhát kap apraja-nagyja.
Hol is adnak minden fajtát?

Spitz Bélánál majd megmondják.

Str. Ștefan cel Mare (Kazinczy-u.)

Fontos, hogy a kalap hogy áll
Alkár fiu, akár kislány.

Weisz Juliska mindig jót ad,
Kalapvenni oda menj hát.

Str. Ștefan cel Mare (Kazinczy-u.)

Derec, kifli kőménymagos

Szereplik a gyerekek.

Kis cimborák, hogyha veszték,

Jeneynél vegyettek.

Str. Ștefan cel Mare (Kazinczy-u.)

Mindazon kereskedők, akik az Uj cimborában hirdetnek, az Uj cimborá Családszövetség tagjainak 5% kedvezményt adnak :-x-:

Az Uj cimborá előzetési árai: Romániában ¼ évre 50, ½ évre 100, egész évre 200 Lei. A Családszövetség tagjainak 160 Lei és 10 Lei portó. Egyes szám ára 5 Lei. Magyarországon 12 p. Jugoszláviában 150 dinár. Csehszlovákiában 72 ok.

Uj Cimborá szerkesztősége és kiadóhivatala
Satu-Mare, P. Brătianu No. 9.

Nyomtatott:
SZABADSÁJTÓ R. T. NYOMDABÉRLETE
SATU-MARE.